

ระบบการบังคับคดีทางแพ่ง

นางสาวศุภลักษณ์ จันทพลาบูรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-576-201-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015896

i 10300A30

CIVIL EXECUTIONAL SYSTEM

MISS. SUPALUC JANTAPALABOON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN - 576 - 201 - 6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ระบบการบังคับคดีทางแพ่ง

โดย

นางสาวศุภลักษณ์ จันทพลาบูรณ์

ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์พิพัฒน์ จักรางกูร

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

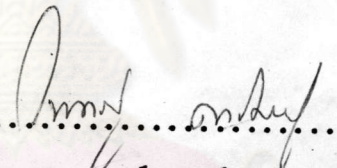
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุรธา วัฒนะชีวะกุล

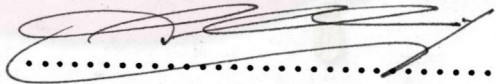

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์สมชาย พงษา)

..... กรรมการ
(อาจารย์พิพัฒน์ จักรางกูร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุรธา วัฒนะชีวะกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

ศุภลักษณ์ จันทพลาบูรณ์ : ระบบการบังคับคดีทางแพ่ง (Civil Executional System)

อ.ที่ปรึกษา : ทิพนันต์ จักรางกูร, ๓๓๙ หน้า.

การบังคับคดีทางแพ่ง เป็นกระบวนการที่รองรับและบังคับให้คำพิพากษาของศาลทุกคำพิพากษา มีความศักดิ์สิทธิ์ และสัมฤทธิ์ผล ควรเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรมอย่างที่สุดแก่คู่ความและบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ถึงบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับระบบการบังคับคดีทางแพ่งของต่างประเทศ คือประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เปรียบเทียบกับหลักกฎหมายในเรื่องนี้ของประเทศไทยแล้วพบว่ามีความแตกต่างกันอยู่หลายประการ และพบว่ากฎหมายไทยในปัจจุบันยังมีมาตรการที่อำนวยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรมแก่คู่ความและบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ไม่มากเท่าที่ควร และเห็นว่าควรจะมีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหามีอยู่ในปัจจุบันทั้งทางหลักกฎหมายและทางปฏิบัติ โดยอาศัยแนวทางแห่งหลักการของกฎหมายต่างประเทศเหล่านั้น เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น

ในส่วนสุดท้าย ผู้เขียนจึงได้สรุปการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบดังกล่าว และเสนอแนะแนวทางแห่งการกำหนดมาตรการในการบังคับคดีที่เหมาะสม ทั้งในด้านองค์กร บุคลากร ขั้นตอนและวิธีการต่าง ๆ ในการบังคับคดี พร้อมทั้งเสนอข้อดีและข้อเสีย ในการเสนอนั้นประกอบด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อแสดงความพยายามส่วนหนึ่งที่จะผลักดันให้กฎหมายเกี่ยวกับระบบการบังคับคดีทางแพ่งของประเทศไทย เราสามารถบังคับคดีได้อย่างตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เรื่องนี้อย่างมากที่สุดต่อไป

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

Supaluc Juntapalaboon : Civil Executorial System. Thesis Advisor:-
Pipat Jakrangkul, 339 pages.

Civil execution is the procedure to support and enforce every judgment to be effective. This procedure should be convenient, time and cost saving, as well as fair for both parties and all related people.

In this thesis, the author studied and analyzed the provisions of civil executorial system of foreign countries, ie, England, United States of America, France, and Germany. By comparing these foreign provisions with the one of Thailand, the differences exist in many aspects. The major finding is that the law of Thailand does not provide convenience, time and cost saving nor justice to both parties and related people up to the level that it should have been.

The suggestion is that the various procedures be set up in addition to solve the correct problems of both the principal of law and its practice, by taking foreign laws into consideration as guidelines.

Finally, the author summarized the analysis on the comparative basis and proposed the direction to improve the procedure of execution, addressing on institutions, personnels, processes and procedures, as well as the evaluation in term of pros and cons.

The author believed that all of these efforts can express willingness to push the law of Thailand regarding the civil executorial system towards the objective of the civil law.

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของท่านอาจารย์พิพัฒน์ จักรางกูร และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์มูรธา วัฒนชะวีระกุล ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และท่านอาจารย์สมชาย พงษ์ธา ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ แสดงข้อคิดเห็น แนวทางการเขียน ตลอดจนตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้โดยตลอด จนประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง แต่ท่านอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ไชวโรกุล ที่กรุณาส่งเสริม และสนับสนุนผู้เขียนตลอดระยะเวลาแห่งการศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทมาบัดนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ชาญวิทย์ ยอดมณี ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวก และแนะนำแนวทางการศึกษาและสอบวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์อรรณนิติ ดิษฐอำนาจ ท่านอาจารย์สวิน อักษรายุทธ ท่านอาจารย์ปรีชา พานิชวงศ์ ท่านอาจารย์ชูเชิด รักตะบุตร ท่านอาจารย์จรัส ภัคดิธนากุล ท่านอาจารย์ประจักษ์ พุทธิสมบัติ ท่านอาจารย์ศักดิ์ สอนองชาติ ท่านอาจารย์ ดร.คณิต ณ นคร ท่านอาจารย์สมชาย พานิชเจริญ ท่านอาจารย์เกริก วณิชกุล ท่านพันตำรวจเอกพิเศษวาสนา และท่านอาจารย์กัลยา เพิ่มลาภ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.พิชัยศักดิ์ ทรยางกูร ท่านรองศาสตราจารย์วีระพงศ์ บุญโญภาส และท่านอาจารย์แห่งคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และประสิทธิประสาทวิชาความรู้ทางด้านกฎหมายและด้านอื่น ๆ ให้แก่ผู้เขียน จนผู้เขียนสามารถนำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ขึ้นได้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณภัทรพร จักรางกูร คุณลิริพันธ์ พลรบ คุณมาลิน ภู่งศ์ คุณปวีณา มาศมูททิศ คุณสุพิณ นทชะลิริ คุณวรพรรณ ชังพิชิต และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะทนายความ สำนักงานนิติทนายความ และเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรมทุกท่าน

ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการแนะนำ และช่วยเหลือในด้านเอกสาร คำรา และข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่ผู้เขียนด้วยดีเป็นอย่างยิ่ง

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณรุ่งโรจน์ คุณศิริพร และคุณฉลองชัย เขียวรัตน์ คุณสมบูรณ์ และคุณฉันทเกษม นนท์ชะลิริ คุณนิติ คุณรัชต์ และคุณศรัณย์ จันทพลาบูรณ์ ที่ได้ให้ความเมตตาช่วยเหลือส่งเสริมและเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งให้แก่ผู้เขียน ซึ่งหากขาดซึ่งท่านทั้งหลายเหล่านี้แล้ว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็คงยากที่จะสำเร็จเป็นรูปเล่มได้

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คงจะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ในการศึกษา วิชานิติศาสตร์อยู่บ้างไม่มากก็น้อย สำหรับคุณความดีแห่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบแทบเท้าเป็นกตเวทิตาแด่บิดา มารดา ของผู้เขียน ซึ่งคือ คุณเดชน์ และคุณทับทิม จันทพลาบูรณ์ ที่ท่านทั้งสองได้เมตตาอบรมดูแล สั่งสอน และเป็นพลังทางใจให้ผู้เขียนมีความมานะและมุ่งมั่นที่จะศึกษาให้สำเร็จหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตจากสถาบันการศึกษาแห่งนี้ และขอกราบเป็นกตเวทิตาแด่ท่านบูรพคณาจารย์ และท่านผู้ประสาทวิชาและอบรมจริยาให้แก่ผู้เขียนทุก ๆ ท่าน ทั้งทางตรงและทางคำรา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่วนสำหรับข้อบกพร่องทั้งหลายที่อาจมีอยู่บ้างนั้น ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ศุภลักษณ์ จันทพลาบูรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.1.1.3 การเลือกแบบวิธีแห่งการบังคับคดี เป็น สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้ตามคำ - พิพากษา	8
2.1.1.4 การระงับการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษาคงเป็นของเจ้าหนี้ ตามคำพิพากษา (Burden of proof on judgement creditor)	9
2.1.1.5 แนวความคิดตามหลักใครมาก่อนได้ก่อน (first come first served) หรือ ใครมือยาวสาวได้สาวเอา (catch-as- catch-can) ในระบบการบังคับคดี....	9
2.1.1.6 การบังคับให้ชำระหนี้ทางแพ่ง อาจบังคับ เอากับเนื้อตัวร่างกายของลูกหนี้ได้ เฉพาะ ในกรณีที่กำหนดในกฎหมาย	10
2.1.2 วัตถุประสงค์และแนวความคิดเบื้องต้นทางกฎหมายในเรื่อง การบังคับคดีทางแพ่งของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	10
2.1.2.1 แนวความคิดเบื้องต้นอันเนื่องมาจากระบบสห- พันธรัฐ (The Federal System).....	11
2.1.2.2 แนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของคำ พิพากษาที่เป็นสิ่งที่กำหนดวิธีการบังคับ คดี	12
2.1.2.3 การบังคับตามคำพิพากษาสสามารถกระทำได้ หลายวิธี ขึ้นอยู่กับที่มาและลักษณะของคำ พิพากษานั้น ๆ	14

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2 ประวัติและวิวัฒนาการของกฎหมาย เรื่องการบังคับคดีทางแพ่ง ของประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี	15
2.2.1 ประวัติและวิวัฒนาการในประเทศอังกฤษ	15
2.2.2 ประวัติและวิวัฒนาการในประเทศสหรัฐ - อเมริกา	17
2.3 โครงสร้างแห่งระบบการบังคับคดีทางแพ่งในปัจจุบัน	18
2.3.1 องค์กรและบุคลากรที่ดำเนินการบังคับคดีทางแพ่งของ ประเทศอังกฤษ	18
2.3.1.1 Sheriff และลักษณะขององค์กรสำนัก- งาน	20
2.3.1.2 ผู้ช่วยหรือ Under-Sheriff และ ลักษณะขององค์กรสำนักงาน	24
2.3.1.3 ตัวแทนหรือ Deputies และลักษณะของ องค์กรสำนักงาน	26
2.3.1.4 เจ้าพนักงานหรือ Bailiff และลักษณะของ องค์กรสำนักงาน	27
2.3.1.5 เจ้าพนักงานผู้ชำนาญพิเศษ หรือ Special Bailiffs	29
2.3.1.6 อำนาจหน้าที่ของบุคลากรที่บังคับคดี ทางแพ่ง	30
2.3.1.7 ความรับผิดชอบของบุคลากรที่บังคับคดี ทางแพ่ง	35
2.3.1.8 ค่าธรรมเนียมและค่าจ้างรางวัล	40

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3.2	องค์กรและบุคลากรที่ดำเนินการบังคับคดีทางแพ่ง ของประเทศสหรัฐอเมริกา	48
2.3.2.1	Sheriff และลักษณะขององค์กร สำนักงาน	49
2.3.2.2	ตัวแทนหรือ Deputies และเจ้าพนักงาน งาน Bailiffs	51
2.3.2.3	ผู้ช่วยหรือ Undersheriff	52
2.3.2.4	ตัวแทนพิเศษ หรือ Special Deputies	53
2.3.2.5	อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของ Sheriff	54
2.3.2.6	ความรับผิดชอบทางแพ่ง	55
2.3.2.7	ค่าตอบแทน ค่าธรรมเนียมและ รางวัล	62
2.3.3	ขั้นตอนและวิธีการในการบังคับคดีทางแพ่งในประเทศ อังกฤษ	66
2.3.3.1	ประเภทและแบบต่าง ๆ ของคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลและหมายบังคับคดี	67
2.3.3.2	การบังคับคดีต่อทรัพย์สินของลูกหนี้ตามหมาย fieri facias (Execution on goods of judgment debtor)	70
2.3.3.3	การอายัดสิทธิเรียกร้อง	75
2.3.3.4	การอายัดทรัพย์สิน (Sequestration of property)	77

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.3.5 การอายัดรายได้ (Attachment of earnings)	79
2.3.3.6 คำสั่ง Charging Orders	80
2.3.3.7 การจำคุกกักขังลูกหนี้ทางแพ่ง (Imprisonment of civil debtors หรือ Committal)	83
2.3.3.8 คำสั่งทางการปกครอง (Administration order)	84
2.3.3.9 การกำหนดหรือแต่งตั้งผู้รับ (Appointment of receiver) หรือการบังคับคดีตามหลักความยุติธรรม (Equitable Execution)	85
2.3.3.10 การค้นหาวิธีแห่งการบังคับคดีที่เหมาะสม (Discovery in aid of execution)	86
2.3.3.11 การบังคับคดีสำหรับ เรื่องการครอบครองที่ดิน ตามหมายแห่งการครอบครอง (writ of possession)	86
2.3.3.12 การบังคับคดีสำหรับการให้ส่งมอบทรัพย์สินตามหมายของการส่งมอบ (writ of delivery)	87
2.3.3.13 การงดการบังคับคดี (stay of execution)	88
2.3.3.14 การยกเลิกการบังคับคดี (Leave to enforce judgement debt).....	89

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3.3.15	การบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล ต่างประเทศ	90
2.3.4	ขั้นตอนและวิธีการในการบังคับคดีทางแพ่งในประเทศ สหรัฐอเมริกา	91
2.3.4.1	การบังคับคดีตามคำพิพากษามาหลัก กฎหมาย (Enforcement of Judge- ments at Law)	92
2.3.4.1.1	การบังคับคดีต่อทรัพย์สิน ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ที่ให้ชำระหนี้เงิน	92
2.3.4.1.2	การบังคับคดีตามคำพิพากษา เรื่องขังไว้หรือให้ส่งมอบตัว ทรัพย์สินคืน	93
2.3.4.1.3	การบังคับคดีต่อตัวบุคคล (Body Execution).....	94
2.3.4.1.4	การบังคับโดยการช่วยเหลือ ด้วยตนเอง (Self - Help).....	101
2.3.4.1.5	ปัญหาและวิธีการตามกฎหมาย ในการแก้ไข้ปัญหาที่เกิดจาก การบังคับคดีตามหลัก - กฎหมาย	102
2.3.4.2	การบังคับคดีตามคำบังคับตามหลักความยุติธรรม (Enforcement of Decress in Equity)	104

2.3.4.3	การอายัดทรัพย์สินของบุคคลภายนอกและ วิธีการเสริมอื่น ๆ (Garnishment and other supplementary remedies หรือ other approaches)	108
3.	ระบบการบังคับคดีทางแพ่งของประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบประมวล กฎหมาย (Civil Law)	111
3.1	วัตถุประสงค์และแนวความคิดเบื้องต้นทางกฎหมายในเรื่องการ บังคับคดีทางแพ่งของประเทศฝรั่งเศส	111
3.1.1	ลักษณะของขบวนการบังคับคดีตามคำพิพากษาและการมี อำนาจทางกฎหมายของศาล	111
3.1.2	ลักษณะของการบังคับคดีต่อทรัพย์สิน	114
3.1.3	ลักษณะของการบังคับคดีต่อเนื้อตัวร่างกายโดยการ จำคุก	114
3.1.4	ลักษณะของการบังคับคดีโดยวิธีช่วยเหลือด้วยตนเอง (Self-Help)	115
3.1.5	หลักเกี่ยวกับระยะเวลาแห่งการเริ่มบังคับคดีและการ งดการบังคับคดี	115
3.2	ประวัติและวิวัฒนาการของกฎหมายเรื่องการบังคับคดีทางแพ่ง ของประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบประมวลกฎหมาย	116
3.2.1	ประวัติและวิวัฒนาการในประเทศฝรั่งเศส	116
3.2.2	ประวัติและวิวัฒนาการในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมัน	122
3.3	โครงสร้างแห่งระบบการบังคับคดีทางแพ่งในปัจจุบัน	129
3.3.1	องค์กรและบุคลากรที่ดำเนินการบังคับคดีทางแพ่งของ ประเทศฝรั่งเศส	129

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3.1.1 ลักษณะและการแต่งตั้ง Huissiers....	129
3.3.1.2 อำนาจและหน้าที่ของ Huissiers.....	130
3.3.1.3 องค์การและหลักการ	131
3.3.1.4 ค่าธรรมเนียม	132
3.3.2 ขั้นตอนและวิธีการในการบังคับคดีทางแพ่งในประเทศ ฝรั่งเศส	133
3.3.2.1 การบังคับคดีตามคำพิพากษาที่ให้ชำระหนี้ โดยเฉพาะเจาะจง	135
3.3.2.1.1 การบังคับคดีโดยให้ส่งมอบ หรือโอนสิทธิในทรัพย์สินโดย เฉพาะเจาะจง.....	135
3.3.2.1.2 การบังคับคดีโดยให้กระทำ การหรืองดเว้นกระทำ การ	135
3.3.2.1.3 ปัญหาและการกำหนดวิธีการ บังคับคดีเพิ่มขึ้นเพื่อการแก้ไข ในการบังคับคดีตามคำพิพากษา ที่ให้ชำระหนี้โดยเฉพาะ - เจาะจง	136
3.3.2.2 การบังคับคดีต่อทรัพย์สิน	145
3.3.2.2.1 ชนิดต่าง ๆ ของการ ยึดทรัพย์	146
3.3.2.2.2 ทรัพย์สินที่อาจถูกบังคับคดีและที่ ได้รับการยกเว้นจากการ บังคับคดี	145

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3.2.2.3	การบังคับคดีต่อสิ่งทอ- ริมทรัพย์	152
3.3.2.2.4	การบังคับคดีต่อทรัพย์สิน ของลูกหนี้คือบุคคลภายนอก ("Saisie - Arret")	158
3.3.2.2.5	การบังคับคดีต่อหุ้นและ พันธบัตร	162
3.3.2.2.6	การอายัดค่าจ้าง	164
3.3.2.2.7	การบังคับคดีต่อสิ่งทอ - ริมทรัพย์	165
3.3.2.2.8	การแบ่งเฉลี่ยทรัพย์ในกระบวน การบังคับคดี	170
3.3.3	ขั้นตอนและวิธีการในการบังคับคดีทางแพ่งของประเทศสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมัน	175
บทที่ 3	ระบบการบังคับคดีทางแพ่งของประเทศไทย	179
1.	ประวัติและวิวัฒนาการ	179
1.1	สมัยสุโขทัย	179
1.2	สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี	180
1.3	สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ถึงปัจจุบัน	182
2.	หลักการเบื้องต้นอันเป็นพื้นฐานในกฎหมาย เรื่องการบังคับคดีทางแพ่งและ หลักเกณฑ์ทั่วไปในการบังคับคดีทางแพ่ง	191
2.1	หลักศาลมีอำนาจทั่วไปเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและหลักการ ทำได้เพราะไม่มีกฎหมายห้ามหรือทำไม่ได้เพราะไม่มีกฎหมายให้ อำนาจ และหลักศาลต้องฟังความทุกฝ่าย	191

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
2.2	หลักการบังคับคดีเป็นหน้าที่ของศาลชั้นต้นโดยเฉพาะ และ ศาลสูงไม่ก้าวล่วงงานศาลล่าง	193
2.3	หลักกระบวนการพิจารณาต้องดำเนินไปตามลำดับชั้นตอน	194
2.4	หลักอำนาจในการบังคับคดีของศาลชั้นต้นเป็นไปอย่าง กว้างขวาง	194
2.5	หลักเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นเจ้าพนักงานของศาล	195
2.6	หลักความสงบเรียบร้อยเป็นหลักกฎหมายสูงสุดในกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง	195
2.7	หลักเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งไม่ ประสงค์ที่จะให้มีการพิพาทกันในคดีแพ่ง	196
2.8	หลักข้อตกลงนอกศาลไม่เป็นเหตุให้งดการบังคับคดี	196
2.9	หลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้มีอำนาจขอให้บังคับคดี	197
2.10	หลักเกณฑ์เกี่ยวกับกำหนดเวลาในการขอให้บังคับคดี	200
2.11	หลักเกณฑ์เกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะถูกบังคับคดีและประเภทของ ทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในอำนาจบังคับคดี	207
2.12	หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบังคับคดีนอกเขตศาลที่ออกหมาย บังคับคดี	208
3.	โครงสร้างแห่งระบบการบังคับคดีทางแพ่งในปัจจุบัน	208
3.1	องค์การที่ดำเนินการบังคับคดี	208
3.1.1	ประวัติและการจัดตั้งกรมบังคับคดี	209
3.1.2	การแบ่งส่วนราชการในการบังคับคดี	214
3.1.3	หน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการในกรมบังคับ คดีที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีแพ่ง	218
3.1.4	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของงานส่วนกลางภายใน กรมบังคับคดีที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีแพ่ง	222

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 บุคลากรที่ดำเนินการบังคับคดี	230
3.2.1 ความหมายของเจ้าพนักงานบังคับคดี	230
3.2.2 การแต่งตั้งและฐานะทางกฎหมายของ เจ้าพนักงาน บังคับคดี	232
3.2.3 อำนาจและหน้าที่ของ เจ้าพนักงานบังคับคดี	234
3.2.4 ความรับผิดชอบของ เจ้าพนักงานบังคับคดี	238
3.2.5 อำนาจและวิธีการของ เจ้าพนักงานบังคับคดีตามคำพิพากษาที่จะขอให้ เจ้าพนักงานบังคับคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย	240
3.2.6 ค่าตอบแทนของ เจ้าพนักงานบังคับคดี	242
3.3 ขั้นตอนและวิธีการในการบังคับคดีทางแพ่ง	242
ขั้นที่ 1 การออกคำบังคับ	248
ขั้นที่ 2 การออกหมายบังคับคดี	250
ขั้นที่ 3 การดำเนินการออกยึดทรัพย์ อาศัยทรัพย์ จำหน่ายทรัพย์คืน และจัดการให้เจ้าพนักงานบังคับคดีตามคำพิพากษาได้เข้าครอบครอง ทรัพย์พิพาทในคดีที่ฟ้องให้ขับไล่และหรือรื้อถอน	251
3.3.1 การบังคับคดีโดยการยึดอาศัยและจำหน่ายทรัพย์คืน	252
3.3.1.1 ความหมายของการยึด	252
3.3.1.2 ความหมายของการอาศัย	252
3.3.1.3 ขั้นตอนการยึดทรัพย์และจำหน่ายทรัพย์คืนของ เจ้าพนักงานบังคับคดี	254
3.3.1.4 ขั้นตอนการอาศัยทรัพย์คืน	256
3.3.1.5 วิธีการยึดทรัพย์และจำหน่ายทรัพย์คืน	259
3.3.1.6 ทรัพย์ที่ยึดและอาศัยไม่ได้	264
3.3.1.7 การยึดทรัพย์ในกรณีอื่น	269

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3.1.8	วิธีการในการทำรายงานการยึดทรัพย์ และการขออนุญาตขายทรัพย์ - ต่อศาล	270
3.3.1.9	วิธีการในการรักษาทรัพย์ที่ยึด	271
3.3.1.10	วิธีการในการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึด ในการบังคับคดี	272
3.3.1.11	วิธีการในการโอนและส่งมอบทรัพย์สิน ที่ขาย	276
3.3.1.12	วิธีการในการจ่ายเงินที่ได้จากการ บังคับคดี	276
3.3.2	การบังคับคดีในคดีที่ศาลพิพากษาให้ขับไล่หรือต้องออกไป หรือต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากอสังหา - ริมทรัพย์	278
3.3.2.1	การเปลี่ยนแปลงและความมุ่งหมายของ วิธีการ	279
3.3.2.2	ขั้นตอนการบังคับคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน พิพาทในคดีที่ศาลพิพากษาให้ขับไล่หรือต้อง ออกไป หรือต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไป จากอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่อาศัย หรือทรัพย์ที่ ครอบครอง	280
3.3.2.3	วิธีการในการบังคับคดีเกี่ยวกับทรัพย์พิพาทใน คดีที่ศาลพิพากษาให้ขับไล่หรือต้องออกไปหรือ ต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากอสังหา- ริมทรัพย์	283

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3.3	การบังคับ โดยการจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษา	285
3.3.3.1	หลักเกณฑ์ในการขอให้ศาลมีคำสั่งจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษา	287
3.3.3.2	วิธีดำเนินการของศาลในการสั่งจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษา	288
3.3.3.3	สิทธิคำเป็นคดีอาญาในกรณีที่มีการจับกุมลูกหนี้ตามคำพิพากษา	289
3.3.3.4	การประกันลูกหนี้ตามคำพิพากษาและกำหนดเวลากักขัง	290
บทที่ 4	วิเคราะห์ปัญหาในระบบการบังคับคดีทางแพ่ง	
	โดยพิจารณาในเชิง เปรียบเทียบ โดยพิจารณาถึงสาเหตุแห่งการเกิดปัญหาและแนวทางแก้ไข	293
4.1	ปัญหาจากโครงสร้างด้านองค์กรและบุคลากร	293
4.1.1	ในส่วนของด้านองค์กร	293
4.1.2	ในส่วนของบุคลากร	294
4.1.3	ในส่วนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร	295
4.1.4	ในส่วนเกี่ยวกับค่าตอบแทน	297
4.2	ปัญหาอันเกิดจากโครงสร้างด้านขั้นตอนและวิธีการ	298
4.2.1	ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดและแบ่งแยกวิธีการในการบังคับคดีกับการช่วยเหลือลูกหนี้	298
4.2.2	ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับคดียึดและขายทรัพย์สินของลูกหนี้	303
4.2.3	ปัญหาเกี่ยวกับการอายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อบุคคลภายนอก	305

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2.4 ปัญหาเกี่ยวกับการขายทรัพย์สินของลูกหนี้ในการ บังคับคดี	306
4.2.5 ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับคดีต่อตัวบุคคลของลูกหนี้.....	307
4.2.6 ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับคดีโดยการจับกุมและกักขังลูกหนี้ ตามคำพิพากษาในคดีที่ศาลพิพากษาให้ขับไล่หรือต้องออก ไป หรือต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากอสังหา - ริมทรัพย์	309
4.3 ปัญหาอันเกิดจากสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	313
4.3.1 ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการเริ่มต้นและสิ้นสุดของการ บังคับคดี	313
4.3.2 ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจศาลในการบังคับคดี	315
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	317
ภาคผนวก	327
แผนภูมิที่ 1	328
แผนภูมิที่ 2	329
แผนภูมิที่ 3	330
แผนภูมิที่ 4	331
แผนภูมิที่ 5	332
บรรณานุกรม	333
ประวัติผู้เขียน	339